

POSTULATY GOSPODARCZE ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW DO „TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ”

Trudny czas pandemii koronawirusa jest jednocześnie okresem szczególnie wyjątkowej pracy nad rozwiązaniami legislacyjnymi ukierunkowanymi na wsparcie przedsiębiorców w obliczu tego wyjątkowego kryzysu. W naszym przekonaniu reakcja prawodawcy na to, co dzieje się w gospodarce jest już w tej chwili spóźniona. Dlatego też kluczowe jest, by jakakolwiek forma pomocy pojawiła się jak najszybciej – apelujemy wobec tego o możliwie najsprawniejsze zamknięcie prac nad „tarczą antykryzysową”. Jednocześnie uważamy, że przewidziane w niej rozwiązania mogą jeszcze skutecznie chronić firmy. Poniżej przedstawiamy szereg konkretnych postulatów, które chcielibyśmy zgłosić do projektu, z prośbą o ich uwzględnienie w ramach senackich prac nad projektem.

POSTULATY GENERALNE

- Postulujemy jak najszybsze uruchomienie łatwego i szybkiego narzędzia wspierającego płynność firm. Na wzór innych państw europejskich powinniśmy natychmiast uruchomić linię łatwo dostępnych, zabezpieczonych wekslem, kredytów przeznaczonych na opłacanie kosztów stałych firm. Operatorem takiego narzędzia mógłby być choćby BGK.
- Apelujemy o radykalne uproszczenie systemu dofinansowania wynagrodzeń. W ramach zaproponowanego w tarczy systemu, pracodawca może ubiegać się o wsparcie w ramach kilku różnych strumieni pieniędzy, po uprzednim spełnieniu niezbędnych warunków, przy czym wykorzystania wsparcia z jednego strumienia uniemożliwia skorzystanie z innego. W naszym przekonaniu, dofinansowaniu wynagrodzeń powinien służyć jeden, przejrzysty i pozbawiony kryteriów wstępnych (bądź z maksymalnie uproszczonymi) strumień pieniędzy.
- Wśród obowiązków, których wykonywanie zawieszają się w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, postulujemy dopisanie obowiązków wynikających z przepisów Kodeksu pracy w zakresie dotyczącym obowiązku zachowania formy pisemnej. Fizyczny obieg dokumentów w warunkach pracy zdalnej i ograniczania kontaktów międzyludzkich staje się bardzo utrudniony – wydaje się zatem, że wystarczająca powinna być forma dokumentowa.
- Zwracamy uwagę na fakt, że problemy z zatrudnieniem w dłuższej perspektywie dotyczyć będą również coraz większej rzeszy dużych przedsiębiorców. Mimo że naturalnie dysponują oni większymi zasobami, niż sektor MSP, z uwagi na dbałość o stan gospodarki zasadne wydaje się być rozważenie rozszerzenia katalogu przedsiębiorstw objętych pomocą również o większe firmy.
- W zakresie podatku VAT, apelujemy o przeprowadzenie szeregu zmian, w tym przede wszystkim wydłużenia terminu zapłaty podatku o 90 dni, skrócenia terminu na zwrot nadpłaconego VAT do 14 dni (zmiana bardzo istotna z punktu widzenia płynności firm), oraz zastosowanie stawki 0 proc. dla zaliczek na poczet eksportu.
- Podtrzymując pozytywne stanowisko odnoszące się do zawieszenia badań okresowych i kontrolnych, proponujemy rozszerzenie przepisu również o zawieszenie wykonywania badań wstępnych, przynajmniej dla pewnych grup pracowników.
- Uzupełniając przewidziane w projekcie rozwiązania, odroczone powinno być również raportowanie podatkowych schematów transgranicznych oraz zniesienie limitu (utrata przychodu o 50%) w zakresie rozwiązań dot. ulgi za złe długi w nowelizowanych przepisach ustawy o CIT i PIT.
- Proponujemy rozszerzenie i modyfikację mechanizmów zaproponowanych w części „tarczy” dotyczącej podatków dochodowych poprzez zniesienie limitu poniesionej w 2020 roku straty możliwej do odliczenia od dochodu osiągniętego w roku 2019, oraz umożliwienie odliczenia darowizn przekazanych w 2020 roku na przeciwdziałanie epidemii koronawirusa od podatku. Za zasadne uznajemy również zawieszenie sankcji w zakresie podatków CIT i PIT w przypadku płatności dokonywanych na rachunki spoza „białej listy”, a także zawieszenie sankcji związanych z obligatoryjnym stosowaniem mechanizmu split payment.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – Prezes, Marcin Nowacki – Wiceprezes

W zakresie „białej listy” proponujemy również wprowadzenie możliwości wysyłania zawiadomień o dokonaniu transakcji z podatnikiem spoza niej, drogą mailową, do urzędu właściwego dla odbiorcy faktury, przez pracowników zlecających płatności, oraz wydłużenie terminu na ich wysłanie do 14 dni.

- W celu zabezpieczenia zaopatrzenia w sprzęt medyczny i wyposażenie ochronne postulujemy utworzenie „szybkiej ścieżki” ich importu, poprzez natychmiastowe, tymczasowe objęcie ich 0% stawkami celnymi a także VAT oraz maksymalne ograniczenie niezbędnych formalności i wymogów dokumentacyjnych.
- Z uwagi na konieczność zabezpieczenia łańcuchów dostaw proponujemy czasowe zawieszenie obowiązku pomiaru czasu pracy kierowców ciężarówek oraz wydzielenie, tam gdzie jest to możliwe, specjalnych pasów dla samochodów ciężarowych. Dodatkowo, zasadne byłoby umożliwienie zwrotu części opłaty za paliwo zakupione na cele działalności transportowej, w kwocie równej zapłaconej akcyzie.
- Podtrzymujemy nasze dotychczasowe stanowisko w zakresie konieczności zawieszenia biegu wszystkich terminów wywołujących skutki materialnoprawne oraz zawieszenia postępowań podatkowych. Dodatkowo wydaje się, że zasadne byłoby odroczenie terminu wejścia w życie przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT). Analogicznie zasadne będzie również wydłużenie innego rodzaju terminów, w tym m.in. terminu sporządzenia skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych, czy terminu złożenia informacji o cenach transferowych.
- Krytycznie odnosząc się do propozycji wydłużenia terminu na wydanie indywidualnej interpretacji podatkowej, wnosimy aby interpretacja wydana w wydłużonym terminie wywoływała (w sensie temporalnym) skutki tak, jakby była wydana z zachowaniem trzymiesięcznego terminu przewidzianego Ordynacją.
- W zakresie przepisów dotyczących umów zawartych w zw. z realizacją zamówień publicznych apelujemy o wprowadzenie mechanizmów zobowiązujących zamawiającego do zmiany umowy oraz odstąpienia od nakładania kar umownych w związku z okolicznościami wywołanymi epidemią koronawirusa. W stanie obecnym, zamawiający może odmówić zmiany umowy, nawet jeśli wystąpiłyby wszystkie przesłanki wymienione w proponowanym przepisie.
- Za zasadne uznajemy wprowadzenie możliwości (czasowej) weryfikacji stanu zdrowia pracowników przez pracodawcę, m.in. poprzez mierzenie temperatury. W tej chwili przeszkodę stanowią regulacje odnoszące się do przetwarzania danych zawarte w ustawie o ochronie danych osobowych.
- Doceniając propozycję wprowadzenia możliwości zawieszenia określonych rodzajów kontroli w związku z ogłoszeniem stanu epidemii, proponujemy rozszerzenie tej regulacji i objęcie nią wszystkich audytów i kontroli, a także rozważenie wprowadzenia mechanizmu ich obligatoryjnego wstrzymywania.
- Apelujemy o wprowadzenie możliwości stosowania nowelizowanych w zw. z epidemią koronawirusa przepisów kodeksu spółek handlowych również w przypadkach, w których umowa lub statut spółki przewidują zastosowanie bardziej restrykcyjnych rozwiązań – proces zmiany umowy spółki jest bardzo sformalizowany, a w warunkach stanu epidemii w wielu przypadkach niemożliwy do przeprowadzenia.
- Za konieczne uznajemy wprowadzenie regulacji ustanawiającej zasady postępowania przedsiębiorcy w sytuacji uzyskania sprzecznych poleceń wydanych przez organy administracji publicznej. Proponujemy wprowadzić ogólną zasadę, zgodnie z którą w przypadku wystąpienia takiej sprzeczności, przedsiębiorca nie ponosi jej negatywnych konsekwencji. Uzupełniając postulat, wnosimy również o wprowadzenie do ustawy przepisu przewidującego wprost, że z tytułu realizacji obowiązków nakładanych na przedsiębiorców w drodze polecenia wydawanego przez organy administracji publicznej, należne jest wynagrodzenie.
- Proponujemy rozszerzenie rozwiązań w zakresie dodatkowego zasiłku opiekuńczego dla ubezpieczonego zwolnionego od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o analogiczny zasiłek dotyczący opieki nad dziećmi w wieku od 8 do 15 lat.
- Przy założeniu utrzymania aktualnej (nadmiernie skomplikowanej) konstrukcji odnoszącej się do wypłacania dofinansowań do wynagrodzeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, należałoby wiele jej elementów doprecyzować, w tym

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

m.in. to jak udokumentowane powinny być spadki obrotów, zakres przestoju ekonomicznego, w końcu to, w jaki sposób przyznawane będą świadczenia (wyrażamy nadzieję, że programem nie będą objęte wyłącznie te podmioty, które złożą wniosek w pierwszej kolejności i „zmiszczą się” w ramach przewidzianych na ten cel środków. Jednocześnie apelujemy o powrót do pierwotnej koncepcji umożliwiającej pracodawcy natychmiastową reakcję na kryzys i wprowadzenie maksymalnie dwudniowego terminu konsultacji z załogą, po upływie którego – w razie braku porozumienia – pracodawca mógłby samodzielnie podjąć decyzje dot. zmniejszenia wymiaru pracy bądź wprowadzenia przestoju.

- Jesteśmy przeciwni walce z naturalnym mechanizmem podaży i popytu, jednak w przypadku jego utrzymania proponujemy wykreślenie przepisów umożliwiających nakładanie kar za choćby nieumyślną sprzedaż powyżej cen maksymalnych lub nieumyślne przekazanie błędnych danych.
- W celu zapewnienia bezpieczeństwa, postulujemy zapewnienie dostaw środków dezynfekcyjnych i ochrony indywidualnej do zakładów pracy (m.in. zakładów produkujących żywność, czy aptek) oraz czasowe zwolnienie maseczek ochronnych z obowiązku certyfikacji.

POSTULATY BRANŻOWE

- Trudny czas pandemii pokazuje, jak groźne jest uzależnienie dostępności leków i produktów leczniczych od dostaw z zagranicy. Powinniśmy zacząć wspierać krajowy przemysł – apelujemy zatem, by w ramach „tarczy” zrealizować projekt Refundacyjnego Trybu Rozwojowego.
- Zdecydowanie apelujemy o wycofanie się ze szkodliwych regulacji obniżających maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego. Zaproponowany próg nie jest w żaden sposób uzasadniony wiarygodnymi danymi – jego wprowadzenie doprowadzi do upowszechnienia szarej strefy i przestępczej lichwy. Postulujemy powrót do solidnie przedyskutowanego w przeszłości limitu 45 proc.
- Za zasadne uznajemy wprowadzenie możliwości informowania przez spółkę wykonującą monopol państwa w zakresie gier na automatach poza kasynem gry, o urządzaniu gier w sieci Internet. Informowanie takie obejmować mogłoby nazwę domeny, na której urządzone są gry na automatach w Internecie oraz warunki jakie trzeba spełnić, by do niej przystąpić.
- Postulujemy zawieszenie naliczania i poboru podatku od wydobycia niektórych kopalin na okres co najmniej roku. Danina ta obciąża de facto wyłącznie jeden podmiot i stanowi dodatkowe istotne obciążenie w obliczu kryzysu spowodowanego pandemią koronawirusa i spadającymi notowaniami metali.
- Za potrzebne uznajemy rozszerzenie katalogu infrastruktury i zakładów krytycznych wymagających ciągłości pracy o: przedsiębiorstwa prowadzące obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych kategorii A w rozumieniu art. 6. ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych, których działanie lub niewłaściwe działanie może spowodować poważny wypadek, w wyniku którego istnieje znaczne ryzyko utraty życia, poważnego zagrożenia dla zdrowia ludzi lub środowiska w wyniku krótkoterminowej lub długoterminowej utraty stateczności obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, obejmującej wszelkie możliwe awarie mechanizmów związanych z konstrukcją danego obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, lub w wyniku niewłaściwej eksploatacji obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w związku z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie szczegółowych kryteriów klasyfikacji obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych; tereny obszaru lub obiektu ważnego dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego oraz innych ważnych interesów państwa i z tego powodu podlegającego obowiązkowej ochronie, określonych przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów decyzją administracyjną wydaną na podstawie art. 5 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.
- Z uwagi na szczególne warunki spowodowane pandemią, a także szczególny charakter piwa jako napoju alkoholowego (jako jeden z nielicznych ma ono podawany termin przydatności do spożycia), producenci zgłaszają chęć odbioru piw przeterminowanych od punktów gastronomicznych oraz sklepów, za zwrotem wpłaconych przez nich środków. Aby tego rodzaju praktyka mogła mieć charakter relatywnie powszechny, potrzebne są regulacje umożliwiające pomniejszenie należnego podatku

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

akcyzowego o kwotę podatku zapłaconego od zwracanych, przeterminowanych piw – apelujemy o uwzględnienie tego postulatu w tarczy. Jednocześnie podtrzymujemy nasz postulat dot. wprowadzenia możliwości sprzedaży napojów alkoholowych na wynos i w dostawie przez lokale posiadające zezwolenie na sprzedaż alkoholu (również gastronomiczne).

- Oceniamy pozytywnie przepisy dotyczące uwolnienia możliwości utylizowania odpadów medycznych w instalacjach nieposiadających stosownych decyzji administracyjnych, jednocześnie postulujemy rozszerzenie ich również o odpady innego rodzaju, niewytworzone w związku z przeciwdziałaniem koronawirusowi. Dużej części z nich również nie można zagospodarować z uwagi na np. zamknięcie instalacji będące konsekwencją kwarantanny.
- W odniesieniu do przepisów przewidujących zawieszenie biegu terminów do podjęcia przez Komisję Nadzoru Finansowych czynności, proponujemy wprowadzenie ściślejszej klauzuli ich tymczasowości, poprzez ograniczenie czasu ich obowiązywania do czasu trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii (a nie obowiązywania specustawy, jak ma to miejsce w tej chwili). Uzupełniając, uważamy że przepis nie powinien być stosowany do tych czynności KNF, które dotyczą funkcjonowania spółek prowadzących rynek regulowany.
- Analogiczną do powyższej uwagę należy zgłosić w odniesieniu do postępowań prowadzonych na podstawie art. 15 ust. 1c i art. 9 ustawy o grach hazardowych, które powinno prowadzić się przy użyciu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, z zachowaniem formy dokumentowej jako wystarczającej.
- W toku prac legislacyjnych powinno się uwzględniać fakt, że utrzymanie łańcuchów dostaw i dystrybucji wymaga zagwarantowania stałych dostaw części samochodowych i usług naprawczych. Z punktu widzenia podmiotów działających w tym sektorze, niezwykle istotne staje się usprawnienie odpraw, tak by zminimalizować przestoje na granicach.
- Apelujemy o wycofanie się ze szkodliwej propozycji obniżenia pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego. Wprowadzenie proponowanej regulacji w tym zakresie spowoduje, że udzielanie tego kredytu stanie się w wielu przypadkach nierentowne, co doprowadzi do drastycznego ograniczenia podaży finansowania dostępnego dla konsumentów. W rezultacie, skłoni to znaczną część z nich do korzystania z usług nielegalnych pożyczkodawców w szarej strefie, bądź też – w skrajnych przypadkach – grup przestępczych.
- Apelujemy o wprowadzenie ram czasowych obowiązywania przepisu ograniczającego kanały dystrybucji hurtowni farmaceutycznych oraz producentów i importerów wyrobów medycznych w odniesieniu do produktów ujętych w publikowanym przez Ministra Zdrowia wykazie. W naszym przekonaniu, powinien on obowiązywać wyłącznie w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii.
- Proponujemy, aby z uwagi na ich szczególną rolę w systemie, uwzględnić wytwórców leków w katalogu podmiotów, które mogą na specjalnych warunkach otrzymać z Agencji Rezerw Materiałowych towary niezbędne do zapewnienia ciągłości wytwarzania leków w Polsce.
- Jednocześnie, mając na uwadze wyjątkową wagę zabezpieczenia ciągłości dostaw produktów leczniczych, proponujemy objęcie ich zasadami analogicznymi do tych projektowanych dla braku dostaw w zamówieniach publicznych. Przewidziane tymi przepisami okoliczności bez wątpienia pozostają bowiem poza kontrolą przedsiębiorców.
- Proponujemy, by w odniesieniu do przepisów regulujących wstrzymanie biegu terminów do wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia do ochrony znaku towarowego, uwzględnić sytuację podmiotów, dla których terminy na dokonanie czynności rozpoczęły swój bieg przed 8 marca 2020 roku. Tym samym, terminy rozpoczęte powinny ulec zawieszeniu i bieć ponownie od dnia 1 lipca 2020 roku.
- Apelujemy o doprecyzowanie, czy w przypadku odroczonej legalizacji wagi, pomiary wykonane przez przedsiębiorców będą miały charakter wiążący. Jednocześnie, wnosimy o wydłużenie terminu dopuszczalnego odroczenia badania urządzeń technicznych oraz legalizacji urządzeń pomiarowych. Dodatkowo, odroczenie to powinno mieć charakter obligatoryjny, a nie fakultatywny dla właściwego organu administracji miar.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

- W celu zapewnienia ciągłości dostaw żywności postulujemy m.in. dopuszczenie opakowań zastępczych dla żywności, czy umożliwienie rekompensat w przypadku ograniczenia eksportu produktów.
- Postulujemy przedłużenie ustawowych terminów zobowiązujących do wykonania pomiarów (przepisy ustawy o ochronie środowiska) – znaczna część wykonawców zawiesza wykonywanie usług, w trosce o zdrowie swoich pracowników. Analogicznie wydłużony powinien zostać czas na dostosowanie instalacji do konkluzji BAT.
- Na potrzeby bezpieczeństwa pacjentów i pracowników aptek apelujemy o wprowadzenia podstawy prawnej dla działań ograniczających fizyczny kontakt personelu aptecznego z pacjentami, wprowadzenie możliwości wytwarzania środków dezynfekujących samodzielnie przez apteki i ich sprzedaż pacjentom (w konsekwencji również umożliwienie aptekom nabywania surowców niezbędnych do ich wytworzenia nie tylko w hurtowniach farmaceutycznych), a także czasowe ograniczenie uprawnień urlopowych pracowników podmiotów leczniczych, hurtowni farmaceutycznych, aptek ogólnodostępnych, czy punktów aptecznych (z uwagi na konieczność zapewnienia ciągłości dostępu do leków i świadczeń zdrowotnych). Z uwagi na ich szczególne znaczenie, zasadne wydaje się również wstrzymanie prowadzonych aktualnie kontroli w aptekach i nieprzeprowadzanie w okresie epidemii nowych.
- Apelujemy o wprowadzenie szczegółowych przepisów regulujących postępowanie z odpadami pochodzącymi z miejsc kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego – wszystkie tego rodzaju odpady powinny trafiać do pojemnika dla odpadów zmieszanych, z uwagi na troskę o operatorów zbierających odpady oraz pracowników instalacji do przetwarzania odpadów, którzy ręcznie sortują opakowania przeznaczone do recyklingu.
- Uzupełniając rekomendacje dot. przesunięcia terminów realizacji poszczególnych obowiązków, proponujemy odroczenie terminu składania wykazu zawierającego zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz wysokości należnych opłat oraz uiszczenia opłat.
- Uznajemy, że wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego, czy objęcie kwarantanną, stanowi siłę wyższą – tym samym powinno ono usprawiedliwiać zaprzestanie usług odbioru odpadów.
- Proponujemy ponadto zawieszenie obowiązku przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych dla kierowców oraz umożliwienie odbycia przez nich obowiązkowego szkolenia okresowego z wykorzystaniem e-learningu.
- Z uwagi na wyjątkowy charakter obecnej sytuacji za uzasadnione uznajemy również czasowe wydłużenie dopuszczalnego czasu magazynowania odpadów, a także wyłączenie firm odpadowych z odpowiedzialności karnej i administracyjnej za uchybienia administracyjno-biurokratyczne wynikające z utrudnień wywołanych koronawirusem. Należy ponadto uprościć procedury transportu odpadów niebezpiecznych poprzez czasowe wstrzymanie obowiązku posiadania dokumentów przewozowych zgodnych z umową ADR i dopuścić do transportu tychże odpadów pojazdy niespełniające wymogów w zakresie oznaczeń.
- Krokiem w dobrym kierunku byłoby również wprowadzenie uproszczonej, zdalnej procedury czasowego wycofania pojazdu z ruchu (w zakresie sektora transportu drogowego). Wobec nadzwyczajnej sytuacji czasowemu zawieszeniu w określonych przypadkach powinny ulec również niektóre przepisy ustawy o transporcie drogowym (art. 15 ust. 1 lit. b, art. 24 ust. 4 pkt 3, art. 90, art. 92), czy ustawy o drogach publicznych (art. 13 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 1).
- Warto zwrócić uwagę na skutki epidemii dla różnych przemysłów. Zwiększony popyt na środki dezynfekcji powoduje, że niedostateczna staje się produkcja środków do zachowania higieny weterynaryjnej i spożywczej. Tym samym, warto byłoby przeprowadzić deregulację i uproszczenie w zakresie procedur rejestracji i innych dotyczących produktów biobójczych, a także zwolnić (przynajmniej czasowo) z akcyzy alkohol etylowy (nieskażony) przeznaczony do produkcji środków biobójczych lub produktów kosmetycznych i toaletowych, których celem jest ochrona, utrzymanie higieny i czystości zewnętrznych części ciała ludzkiego.